

VALTAKUNNALLINEN ENSI-ILTA 13.1.2006

MATTI

ELÄMÄ ON IHMISEN PARASTA AIKAA.

Mediainfo

**KUKA KEKSI
MATTI-ELOKUVAN?**
SIVU 4

**MATTI NYKÄSEN
URHEILUSAAVUTUKSET**
SIVU 15

**ENNAKKONÄYTÖKSET
TIEDOTUSVÄLINEILLE**
TAKASIVU

**MATIN TEKIJÄT
PUHUVAT TYÖSTÄÄN**
SIVUT 5-13

Matti-elokuvan rooleja ja näyttelijöitä

Matti	JASPER PÄÄKKÖNEN
Nick Nevada	PETER FRANZÉN
Taina	ELINA HIETALA
Mirva	ELINA KNIHTILÄ
Maisteri	JUHA VEIJONEN
Oksanen	JOPE RUONANSUU
Hammer	KARI HIETALAHTI
Ylianttila	TONI WAHLSTRÖM
Nipa	JANI VOLANEN
Jorma Tapio	JUSSI LAMPI
Kojonkoski	TEEMU AROMAA
Puikkonen	ANDREAS AF ENEHIELM
Toimittaja Salmela	MATTI ONNISMAA
Kaupunginjohtaja	PEKKA LAIHO
Matin isä	SEPPO PÄÄKKÖNEN
Matin äiti	MAIJA JUNNO
Pertsä	JUHO MILONOFF
Mauri	JARMO PERÄLÄ
Kati	SARA MELLERI
Hiihtoliiton puheenjohtaja	HEIKKI NOUSIAINEN
Urheilumuseon johtaja	PEKKA AUTIOVUORI
Urheilulääkäri	TURKKA MASTOMÄKI
Hiihtoliiton lääkäri	PEKKA HUOTARI
Reportteri	SANTERI KINNUNEN

MATTI

Kuvitteellinen tragikomedia todellisen henkilön epätodellisesta elämästä

MOTTO: ELÄMÄ ON IHMISEN PARASTA AIKAA

Matti on todellisiin tapahtumiin perustuva draama-elokuva miehestä, joka rakastaa mäkihyppyä niin paljon, että hänestä tulee lajissaan maailman paras. Tehtävänsä hallitseminen kisamäessä ei kuitenkaan auta tekemään telemarkeja arkielämässä.

Matti kaatuu, kompuroi ja teloo itseään kerta toisensa jälkeen, mutta kuin ihmeen kaupalla hän nousee aina jaloilleen – ja on kohta taas valmis uuteen hullunrohkeaan ja jo ennalta epäonnistumaan tuomittuun hyppyyn.

Elokuva risteilee ajassa 1980-luvun loppupuolelta nykyhetkeen.

Urheilu-uran huipulla oleva mäkihyppääjä vaihtuu keikkailevaan viihdeartistiin ja julkisuuden valokeila osuu kerta kerralta hanakammin roolien kääntöpuoleen.

Elokuvan Matti kommentoi välillä omaa elämäänsä, mutta jättää jälkiviisaudet sikseen ja antaa reilusti tilaa katsojalle valita puolensa.

Tie palvotusta urheilusankarista keltaisen lehdistön kestosuosikiksi on pohjimmiltaan traaginen tarina, vaikka erilaisten toilailujen huvittavuutta ei edes elokuvan esikuva, todellinen Matti Nykänen, pysty eikä halua kieltää.

"Olen usein toivonut, että olisin ihan tavallinen ihminen ja että minua kohdeltaisiin tavallisena ihmisenä. Mutta enkös minä jo urheilijana asettanut itselleni tavoitteeksi olla enemmän kuin keskivertoihminen? Kai se rooli on vietävä loppuun asti." (Matti Nykänen)

URHEILIJA JA SEKOILIJÄ

Mäkihyppääjä Matti Nykänen on urheilu-urallaan voittanut kaiken mahdollisen – ja enemmän: neljä olympiakultaa, seitsemän maailmanmestaruutta, neljä maailmancupin kokonaisvoittoa ja 46 maailmancupin osakilpailua.

Lyömättömien urheilusaavutustensa ansiosta Nykäsestä tuli ympäri maailman palvottu sankari, jonka siviili- ja kisamatkasekoilut painettiin pitkään villaisella.

Oikeastaan vasta urheilu-uran jälkeen mäkikotkan toinen puoli on paljastunut kaikessa raadollisuudessaan: alkoholiriippuvuus, lukuisat parisuhdeongelmat, pikkurikokset, hallitsematon väkivalta puukotuksineen, rahanahneet siipeilijät...

Missä ikinä Nykänen liikkeuikin, siellä sattuu ja tapahtuu. Tapahtumat luetaan usein seuraavan päivän lööpeistä.

Jasper Pääkkösen ja Aleksi Mäkelän ajatusleikki päätyi elokuvaksi

Aleksi Mäkelä ja Jasper Pääkkönen olivat sekä syksyllä 2001 että syksyllä 2003 keskenään ulkomailla ja samankaltaisten olosuhteiden ansiosta kävivät molemmilla kerroilla samansisältöistä keskustelua. Aihe oli Matti Nykäsestä kertova elokuva ja ohjaajan mielestä idean alkuperäinen isä Jasper alkoi jälkimäisellä, Saksaan suuntautuneella matkalla jopa näyttää Matilta. Se oli hyvä syy lentää seuraavalla koneella Ranskaan.

Kaksikko istutti Markus Selinin samaan pöytään Cannesissa kesken *Miljonääri Jussin* kuvausten ja tivasi: "Saammeko tehdä Matista elokuvan?"

"Jos vielä aamulla olette samaa mieltä, niin tehdään", Selin vastasi tovin epäroityään.

Tuottaja oli sanansa mittainen. Matti Nykäsen ja Solar Filmsin välinen elokuvasopimus syntyi seuraavana päivänä.

Vauhdilla alkanut projekti jumiutui yllättäen seuraavana kesänä. Ensimmäinen käsikirjoittaja vetäytyi kuukausien työn jälkeen ja jätti pöydän putipuh-
taaksi.

MARKO LEINO PELASTI

Marko Leinon nopea suostuminen syksyllä 2004 pelasti tilanteen ja hän pääsi heti samoille raiteille ohjaajan kanssa. Sen jälkeen tuotanto eteni hyvässä tahdissa kohti ensi-iltaa.

Kun kuvausten jälkeen kaikki osatekijät saatiin paikalleen, niin tekijät tunsivat onnistuneensa pyrkimyksissään.

Hieno näyttelijä Jasper Pääkkönen muuntautuu ulkoisesti eleitä ja ilmeitä myöten käsikirjoituksen mukaiseksi hahmoksi eli Matti Nykäseksi. Sivuroolien esittäjät ovat kaikki aivan erinomaisia.

Mielikuvitus, tosiasiat, legendat ja juorut lomittuvat jänteväksi draamaksi.

Tarinasta voi kyllä tunnistaa monia todellisia tapahtumia, mutta mikä on fiktion osuus?

Siinä katsojilla on pitkästi pohtimista elokuvan jälkeen.

Eli kuten ohjaaja Mäkelä sanoo:

"Todellisuutta on jouduttu seipittämään, jotta elokuva säilyttäisi uskottavuutensa!"

Ohjaaja **Aleksi Mäkelä**
(s. 20.11.1969 Helsingissä)

Aleksi Mäkelän ohjaamat elokuvat
1249 km, tv-elokuva, 1989
Olinkin jo lähdössä, tv-elokuva, 1990
Romanovin kivet, 1993
Esa ja Vesa – Auringonlaskun ratsastajat, 1994
Häijt, 1999
Talossa on Saatana, tv-elokuva, 1999
Lomalla, 2000
Pahat pojat, 2003
Yksityisetsivä Vares, 2004
Matti, 2006

Aleksi Mäkelä -elokuvien Jussit (8)
Romanovin kivet: äänisuunnittelu Paul Jyrälä
Esa ja Vesa: ohjaus Aleksi Mäkelä, miespääosa Juha Veiijonen
Häijt: miessivuosa Kalevi Haapoja
Lomalla: naispääosa Outi Mäenpää
Pahat pojat: kuvaus Pini Hellstedt, äänisuunnittelu Jyrki Rahkonen
Vares: leikkaus Kimmo Taavila

"Olen yrittänyt käsitellä *Mattia* kevyellä kädellä ilman ryppyotsaisuutta. Näköispatsasta en lähtenyt tavoittelemaan.

Elokuvan tunnuslause "*Elämä on ihmisen parasta aikaa*" on tietävästi Matti Nykäsestä lähtöisin. Jos joku toinen olisi sen keksinyt, niin se varmaan roikkuisi kehyksissä koulujen juhlasaleissa.

Elokuvan kertoja on Matti, joka nykyhetkessä muistelee mitä kaikkea onkaan tullut tehdyksi. Tarina kerrotaan siis takautumien kautta.

En tiedä onko Matti viisastunut tai edes oppinut mitään matkan varrella, mutta ainakin hän on selvästi pohtinut asioita ja huomannut tehneensä tyhmyyksiä.

Uskon että elokuva antaa joillekin vastauksia kysymyksiin. Toivottavasti oikea Matti pysyy kuosissa, ettei kansa käänny vihaamaan häntä ennen ensi-iltaa. Tapanani ei ole hautoa elokuvaa pitkään, enkä ajattele sitä paljonkaan lyhyen ensi-iltapuheeni jälkeen.

Minulla on jo nyt kova into ryhtyä tekemään seuraavaa *Varesta*, jonka ensi-ilta on runsaan vuoden kuluttua."

SUUREN YLEISÖN OHJAAJA

Itseoppinut elokuvantekijä Aleksi Mäkelä on nykypolven suomalaisista ohjaajista tavoittanut elokuvillaan ylivoimaisesti eniten yleisöä, noin 1,3 miljoonaa. *Häijt* (1999) oli kotimaisen elokuvan uuden nousun käynnistäjiä 330 000 katsojallaan.

Suurin kotimainen menestys sitten 1980-luvun, *Pahat pojat* (2003) ylsi viidessä kuukaudessa ilmiömäisesti 615 000 katsojaan.

Myös *Vares* oli ensi-iltavuotensa (2004) katsotuin kotimainen elokuva.

Mäkelän elokuvia yhdistävät lajityypistä riippumatta miehinen näkökulma, reipas toiminta ja poikamainen huumori.

Matti on Mäkelän seitsemäs pitkä elokuva. Esikoinen *Romanovin kivet* valmistui 1993.

Aleksi Mäkelän kuudelle ensimmäiselle elokuvalle on jaettu yhteensä kahdeksan Jussi-patsasta.

Elokuvien lisäksi Mäkelä on ohjannut satoja tunteja tv-sarjoja, mainoksia ja musiikkivideoita.

Mäkelä muutti kesällä 2000 synnyinkaupungistaan Helsingistä Nummellan taajamaan Vihdissä.

Tuottaja **Markus Selin**

(s. 16.3.1960 Helsingissä)

"Matti-elokuva tehtiin siksi, että se on kertomisen arvoinen tarina.

Tärkeätä on myös, että Matti itse hyötty elokuvasta. Häneltä on viety kaikki moneen kertaan.

Elokuvan paino on Matin urheilu-urassa, mutta mukana on toki tunteita ja tuoksua nykyhetkestä.

Julkisuus elokuvan ympärillä ei minua suuresti hetkauta. Kriitikit voi oppia ja katsojien mielipidettä tulee kunnioittaa.

Mattia vastaan ei pitäisi nousta suuria tunteita, toki hihhuleita aina löytyy. Näkökulma on neutraali, mutta katsojan asennoitumisesta riippuen tarina voi kertoa joko surullisesta pikkupojasta tai parantumattomasta öykkäristä.

Yksi asia on kuitenkin varma: *Matti* ei saa jatko-osia."

SUUREN YLEISÖN TUOTTAJA

Suomalaisen elokuvan uuden nousukauden menestynein tuottaja Markus Selin on ollut Aleksi Mäkelän ohjaamien elokuvien takapiruna vuodesta 1994. Nummelassa ja Helsingissä asuva Selin on kirjaimellisesti kasvanut elokuvien keskellä, elokuvateatterinpitäjän poikana. Selinin tuottajaura alkoi jo 1980-luvun puolivälissä, jolloin hän yhdessä nuoren Renny Harlinin kanssa teki kansainvälisen seikkailuelokuvan *Jäättävä polte*. Elokuva juuttui neuvostovastaisuuden verukkeella sensuuriin yli vuodeksi.

Sen jälkeen Selin on – kiitos ensisijaisesti Aleksi Mäkelän – tavoittanut tuotannoillaan lähes 2,5 miljoonaa katsojaa elokuvateattereissa.

Vuoden tuottajaksi Selin valittiin 1999. Jussi-patsaita hänen elokuvansa ovat keränneet kymmenen ja yleisöäänestyksen vuoden parhaasta elokuvasta hän voittanut viidesti.

Selin on 1995 perustamansa Solar Filmsin vastaava tuottaja.

Hänen johdollaan yrityksestä on tullut Suomen johtava draamaa ja viihdettä tuottava yhtiö.

Markus Selinin tuottamat pitkät elokuvat

Jäättävä polte, 1985

Esa ja Vesa – Auringonlaskun ratsastajat, 1994

Häijyt, 1999

Levottomat, 2000

Lomalla, 2000

Minä ja Morrison, 2001

Pahat pojat, 2003

Levottomat 3, 2004

Yksityisetsivä Vares, 2004

Populäärimusiikkia

Vittulajänkältä, 2004

Paha maa, 2005

Eleven men out (Islanti), 2005

Matti, 2006

Markus Selin -tuotantojen Jussit (10)

Esa ja Vesa:

ohjaus Aleksi Mäkelä,
miespääosa Juha Veijonen

Häijyt:

miessivuosa Kalevi Haapoja

Levottomat:

tunnuslaulu ja musiikki-
valinnat Leri Leskinen,
leikkaus Samu Heikkilä

Lomalla:

naispääosa Outi Mäenpää

Minä ja Morrison:

naispääosa Irina Björklund

Pahat pojat:

kuvaus Pini Hellstedt,
äänisuunnittelu Jyrki
Rahkonen

Vares:

leikkaus Kimmo Taavila

Käsikirjoittaja **Marko Leino**

(s. 8.9.1967 Hyvinkäällä)

”Matti Nykänen edustaa minulle ensisijaisesti urheilusankaria. Edes urheilu-uran aikaiset ja jälkeiset töppäilyt eivät pyyhi pois tätä lähtökohtaa.

Koko tähänastinen tuotantoni – on kyseessä sitten näytelmä, elokuva tai proosateos – perustuu itsensä kanssa painiskelevien, särkyneiden tai särkymäisillään olevien ihmisten tutkimiseen. Olen useimmiten käsitellyt hankalimpia kysymyksiä ja kipeimpiä ongelmia huumorin, joskus sangen mustankin, avulla.

Matti-elokuvan käsikirjoitus asettuu luontevasti tuon joukon jatkoksi. Helpoin osa käsikirjoitustyöhön valmistautuessani oli tiedonkeruu, koska Matti on neljännesvuosisadan mittaisen julkisuutensa aikana työllistänyt koko joukon toimittajia.

Haastavin osa olikin käsikirjoituksen dramaturgia: miten saada suurimmalta osin ennalta tuttuun tarinaan jännitettä? Lopulta päädyin rikkomaan kerronnan suoraviivaisuutta rakentamalla valtaosan kohtauksista takautumiksi.

Viime metreillä lisäsin käsikirjoitukseen vielä kertojanäänen. Se oli tärkeä lisä, joka tuo Matin lähemmäs katsojaa. Ilman itseään ja tekemisiään kommentoivaa Mattia elokuvan tunnelma olisi tyystin erilainen. Jos oikea Matti olisi siviilielämän ratkaisuisaan aina yhtä moitteeton ja taitava kuin oli parhaimmillaan mäessä, ei tätä elokuvaa olisi koskaan tehty. Kiiltokuvamaisen täydellisessä ja nuhteettomassa sankarissa ei olisi mitään kiinnostavaa, juuri haavoittuvuus ja heikkoudet tekevät sankarista mielenkiintoisen, ne inhimillistävät hänet.”

Marko Leino
elokuvakäsikirjoitukset
Vares 2 (2007)
Joulutarina (2007)
Matti (2006)
Minä ja Morrison (2002)

Julkaistuja teoksia
Herbert Höpö ja varjojen kapina, lastenromaani (2005)
Epäily, rikosromaani (2004)
Yksityisetsivä Herbert Höpö ja tapaus Karhu, lastenromaani (2003)
Syytön, romaani (2001)
Tommi Tähtinen ja avaruustauti, lastenromaani (2000)
Miehen tehtävä, novellikokoelma (1999)

Palkintoja:
Kalevi Jäntin palkinto (1999)
valtakunnallisen satukilpailun 3. sija (1996)
valtakunnallisen näytelmäkilpailun 2. sija (1995)

Elokuvaaja **Pini Hellstedt**

(s. 24.5.1963 Helsingissä)

”Matti kuvattiin filmille, koska elokuva pitää kuvata filmille. Filmin erottelukyky on toistaiseksi teräväpiirtotekniikkaa parempi. Digitaaliformaatista puuttuu lisäksi filmille ominainen lämpö.

Mattia ei voinut onneksi harkita kuvattavaksi muulla kuin filmillä, koska ohjaaja halusi hidas-tuksia. Se ei vielä onnistu videolla.

Seuraavan sukupolven teräväpiirtoinen digitaalikaamera syrjäyttää filmikameran kymmenessä vuodessa. Filmille käy samalla tavalla kuin lp-levylle, jonka nimiin vannovat vain fanaattiset friikit.

Matin kuvakerronta on hyvin perinteistä. Se on pelkistetty henkilökuvaa, jossa nykyaikaa on hie-man tyylitelty. Siihen oli saatava mukaan tunne pienestä ja jatkuvasta pöhnästä.

Aluksi aihe hirrvi, mutta käsikirjoituksen jälkeen oli ilo lähteä tekemään töitä.

Yleensä raakaleikattu elokuva on pitkäveiteinen ja puiseva, mutta tämä vei heti mukanaan. Niin voimakasta tunnetta en kokenut edes *Pahojen poikien* raakaversiota katsoessani.”

Pini Hellstedtin kuvaamat pitkät elokuvat ennen Mattia

Tyttö, sinä olet tähti (2005)

Vares (2004)

Pahat pojat (2003) (kuvaus-Jussi)

Rölli ja metsänhenki (2001)

(kuvaus-Jussi)

Lomalla (2000)

Lakeuden kutsu (2000)

Häijt (1999)

Going to Kansas City (1998)

Lunastus (1997)

Esa ja Vesa (1994)

Televisiosarjoja:

NDA – Salassapitosopimus (2005)

Vintiöt (2003 ja 1994),

Muodollisesti pätevä (2004, 2002 ja 1999)

Trabant Express (1998)

Jasper Pääkkönen (Matti)

(s. 15.7.1980 Helsingissä)

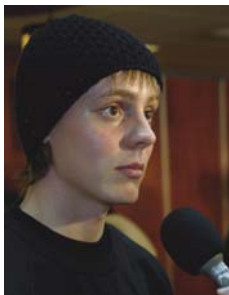
”Projekt on ollut minulle tärkeä koska olen Aleksin kanssa sen käynnistänyt.

Valmiin käsikirjoituksen saaminen hyppysiin oli järjettömän suuri helpotus. Odotus oli ollut niin pitkä ja monta mutkaa matkassa.

Tein näyttelijän oman tulkinnan hahmosta enkä tavannut Mattia kertaakaan. Vältimme imitaatiota. Katselin kuitenkin arkistopätkiä, kuten *Hyvät, pahat ja rumat*, jossa Matti vieraili.

Toivottavasti sitä kautta löytyy yhteneväisyyksiä oikeaan Mattiin. Siihen on pyritty.

Jasper Pääkkönen pitkissä
elokuissa ennen Mattia
Paha maa (2005)
Vares (2004)

Levottomat 3 (2004)

Pahat pojat (2003)

*Ihmisen ihanaisuus ja
kurjuus* (1988)

Televisiosarjoja:

Kaunis mies (2003)

Irtiottoja (2003)

Salatut elämät (1999-2001)

Alkuperäinen ajatus oli, että laihdutan itseni talveksi mäkihyppääjän mittoihin ja sitten syön itseni löysemmäksi kesäkuvauksiin.

Se ei aivan toteutunut, koska nuoruutta jouduttiin kuvaamaan myös kesällä.

Pelasimme aika paljon maskeerauksella sen takia.

Minulta on paljon kyselty mäkihyppykohtauksista ja niiden tekemisestä. Vastaan nyt tässä ja siirrän samalla vastuun lukijalle.

Hyppääminen tiedettiin hankalaksi ja sitä varten piti mennä parillekin kurssille.

Ne olivat pienen mäen kurseja ja niillä hypättiin tietysti v-tyylillä.

Sen jälkeen iso mäki perinteisellä tyylillä pelotti ihan sairaasti. Suurin pelko oli perse edellä kummulle putoaminen.

Loppujen lopuksi kuitenkin kaikki hyppy kantoivat 80–90 metriä, aika kohtuullista, vai mitä? Sanoo Nykänen mitä tahansa, niin varmahan ei yksikään leiskaus jäänyt kummulle. Yli mentiin reilusti.

Yksi kaatuminen tuli, mutta vasta siinä kohtaa kun hyppy oli tehty ja tasaisella piti aurata vauhtia pois.”

Elina Hietala*(Taina)**(s. 19.5.1981 Kokkolassa)*

”Ohjaaja Aleksi Mäkelä valitsi minut koekuvausten perusteella Tainan rooliin. Opiskelin tuolloin viimeistä vuotta teatterikorkeakoulussa, josta valmistuin keväällä 2005. Ennen kuvausten alkua palautin mieleeni aikakauden tunnelmia selailemalla vanhoja valokuvia ja lehtiä. Itse Tainan rooliin valmistauduin luke-malla käsikirjoitusta.

Taina on Matin tavatessaan melko naiivi ja huoleton naapurin tyttö, mutta hänestä löytyy tarvittaessa temperamenttiakin. Matin kelkkaan joutuminen on Tainalle kasvun paikka. Suhteen alussa Taina näkee Matissa vain hyvät puolet, eivätkä Matin menestys ja sen mukana tuomat taloudelliset edut ole ainakaan esteenä suhteen kehitykselle. Arjen myötä Tainalle kuitenkin selviää, ettei Matti olekaan unelma-aviomies ja vastuu kodista jää kokonaan Tainan harteille. Matista paljastuu mies, joka niin sanotusti menee omia polkujaan, eikä edes oma vaimo voi tähän asiaan vaikuttaa.

Tainan rooli on ensimmäinen isompi elokuvaroolini. Aikaisemmat kokemukseni kameratyöskentelystä ovat Jarmo Lampelan elokuvasta *Eila* vuonna 2003, jossa näyttelin Jonnan roolin.”

Elina Knihtilä

(Mirva)

(s. 6.6.1971 Valkealassa)

Elina Knihtilä pitkissä elokuvissa ennen Mattia
Lapsia ja aikuisia – Kuinka niitä tehdään (2004)
Hengittämättä ja nauramatta (2002)
Hyvän tekijät (1997)

Televisiossa:

Tyttö ja nyrkkeilijä (2005)
Enkeli tulessa (2004)
Väärät kengät (2004)
Ranuan kummit
 (sketsiviihdesarja 2003)
Tummien vesien tulkit (tv-sarja 2002)
Liekki (sketsiviihdettä 2002),
Sikanautaa (sketsiviihdesarja 2000),
Kylmäverisesti sinun (tv-sarja 2000)
Ihana mies (minisarja 1999)
Angela ja ajan tuulet (tv-sarja 1999)
Viisasten kivi (1996)

”Tekstistä näin heti millaista näyttelijäntyötä haettiin. Minun ei ollut vaikea kuvitella Mirvan hahmoa, se oli elävänä tekstissä.

Ulkoinen habitus oli sopiva lisuke. Mirvan tyyli löytyi 80-luvulta: tiukkaa, paljastavaa trikoota, räikeitä sävyjä. Se on tiettyä tyyliämyyttä, jonka voi nähdä tyylikkäänäkin.

Mirvan ja Matin suhde on sekä rakkaus- että riippuvuussuhde. Kaksi yksinäistä ja onnetonta ihmistä kohtaa toisensa ja tunnistaa kaltaisensa. Rakkaus on vilpittöntä, ei hyväksikäyttöä. Niin haluan ajatella.

Olen tietysti lukenut paljon lehtiä ja sitä kautta seurannut Nykästen elämää. Toki sieltä jotain voi ottaa, mutta ei siltä pohjalta voi ihmiskuvaa rakentaa.

Toivon, että roolihenkilöni esikuva ymmärtää elokuvan fiktioksi.

Mirva on sivuhenkilö, josta nähdään vain se mikä liittyy Mattiin. Kohtaukset ovat raisuja ja kärjistettyjä, totta kai. Mirva ei yhdessäkään kohtauksessa ole täysin selvin päin. Hän on nousussa, laskussa tai krapulassa.

Olen ollut ihmeissäni roolini saamasta huomiosta. Tiesin, että se kiinnostaa, mutta hullunmyllyyn en varautunut. Julkisuus on toisaalta pelottavaa, toisaalta kiehtovaa.

Onneksi en ole niin kiinnostava, että jäisin julkisuuden armoille tämän jälkeen.”

Peter Franzén

(Nick Nevada)

(s. 14.8.1971 Keminmaalla)

Peter Franzén pitkissä elokuviissa ennen Mattia

Red is the Colour of
(USA / 2005)

Populäärimusiikkia
Vittulajänkältä

(Ruotsi / Suomi / 2004)

Tänä öösel me ei maga
(Viro / 2004)

Mélyen örzött titkok
(Unkari / 2004)

Koirankynnen leikkaaja
(2004) (pääosa-Jussi)

Hotet (Ruotsi / 2004)

Rånarna (Ruotsi / 2003)

Pahat pojat (2003)

Honey Baby (2003)

Nimet marmoritaulussa
(Viro / 2003)

Kuutamolla (2002)

Rölly ja metsänhenki (2001)

Emmauksen tiellä (2001)

Leijat Helsingin yllä (2001)

Bad Luck Love (2000)

Badding (2000)

Rikos ja rakkaus (1999)

Rukajärven tie (1999)

Junalinnut (Saksa 1998)

Kuningasjätkä (1998)

(sivuosa-Jussi)

Hyvän tekijät (1997)

Tie naisen sydämeen (1996)

Suolaista ja makeaa (1995)

Kissan kuolema (1994)

”Kun Aleksi kysyi minua Nick Nevadan rooliin, olin aikalailla myyty. Mehän olimme oppineet tuntemaan toisemme hyvin *Pahoissa pojissa*.

Hän sanoi näkevänsä Nickin niin niljakkaana, ettei kukaan normaalijärkinen haluaisi olla sellainen mulkku. Tyypin pitäisi kuitenkin olla niin uskottava, että häneen voi samastua.

Luomisprosessi oli suorastaan nautinnollinen.

Ensiajatuksia ulkoisesta olemuksesta olivat hiukset. Sanoin Aleksille, että voisi olla toimiva homma saada Nevadalle päähän permanenttiaiheinen luomus.

Aleksi ajatteli heti *Carlitos Way* -elokuva. Siinä Sean Pennilla oli kaamea kääkäräkuontalo, josta kalju paistoi läpi. Hän tietääkseni nyppi käherrettyä tukkaansa omin käsin ohuemmaksi.

Päädymme hieman tuuheampaan malliin, joka näytti ja käyttäytyi rottamaisesti, kuten kantajansakin.

Olimme tyytyväisiä Riikka Virtasen hienosti käsityönä tekemään ”näätään”, jonka oma maskeeraajamme Mari huolellisesti asensi päähäni.

Olen ammattini puolesta joutunut nauttimaan Nickin tyyppisten ihmisten kiinnostuksesta. Toivon että se auttoi minua tuomaan kankaalle edes jotain parasta ystävää esittävien niljakkeiden enigmaattisesta vetovoimasta.

Suurin osa kohtauksistani oli Matin eli Jasperin kanssa. Hän teki todella hienon ja rankan tulkinnan, uransa tähän mennessä väkevimmän.

Kohtausten tekeminen oli monesti hysteerisen hauskaa, mutta myös syvästi traagista. Mattimaista menoa siis.”

Juha Veijonen pitkissä elokuissa ennen Mattia **Vares** (2004)
Levottomat 3 (2004)
Nousukausi (2003)
Lomalla (2000)
Hurmaava joukkoitsemurha (2000)
Häijyt (1999)
Tie naisen sydämeen (1996)
Esa ja Vesa (1994) (pääosa-Jussi)
Romanovin kivet (1993)
Ristilukki (1993)

Televisiossa:
Rikas mies,
 tv-minisarja (2004)
Rikospoliisi Marja Kallio,
 tv-sarja (2003)
Vintiöt,
 tv-sarja (2003 ja 1994)
Ilmalaiva Finlandia,
 tv-elokuva (2000)
Mustan kissan kuja (Susi rajalla), tv-sarja (2000)
Tähtitehdas, tv-sarja (1998)
Liian paksu perhoseksi,
 tv-elokuva (1998)
Viisi tytärtäni,
 tv-elokuva (1997)
Sepelimurskaamon kauniin Jolantan ihmeellinen elämä, tv-elokuva (1996)
Kotikatu, tv-sarja (1995),
Rillumarei ja reipasta menoa, tv-sarja (1995)
Ottaako sydäimestä?,
 tv-sarja (1995)
Let's play Zeus,
 tv-elokuva (1994)
Hobitit, tv-minisarja (1993)

Juha Veijonen (Maisteri) (s. 29.8.1959 Helsingissä)

”Maisteri on ensimmäinen urheiluun liittyvä rooli elokuvaaurallani, joka muuten vilisee konnia. Siinä mielessä rooli jännitti, että valmentamiseen sisälty paljon faktatietoa. Se ei ole pelkkää näyttöleminen näyttelystä.

Soitin ja haastattelin roolihenkilön esikuvaa Matti Pullia puhelimesta pitkästi. Puhuimme mäkihypyistä ja valmennuksesta. Se rauhoitti ja antoi itsevarmuutta. Minulle jäi erittäin hyvä ja sympaattinen vaikutelma herrasta. Hän on ollut isähahmo Matille, aivan toista maata kuin monenkirjavat hyväksikäyttäjät.

Ilman Maisteria Matti olisi ollut hukassa jo paljon aikaisemmin sekä elokuvassa että elämässä, uskoisin.

Niiden keskustelujen jälkeen olin enää huolissani siitä, onko valmentajan näyttölemissä riittävästi sisältöä pitämään katsojan kiinnostusta yllä. Se on muista poiketen aika tasainen rooli. Näyttelijä pelkää joskus, ettei hänessä ole tarpeeksi katsomista.

Vakuutuin kuitenkin, että voi olla mielenkiintoinen tekemättä mitään. Elokuvassa Matin ja Maisterin suhde on varmaan hyvin samanlainen kuin todellisuudessa. Roolin tekeminen oli minulle silkkaa iloa.”

Juliste

Matti-elokuvan julistetta kehiteltiin monilla ajatuksilla. Lopputulos syntyi elokuvasta pysäytetystä mäkihyppäyksestä.

Matti Nykäsen urheilu-saavutukset 1981–1991

OLYMPIAKISAT

4 olympiakultaa 1984, 1988

1 olympiahopea 1984

MM-KISAT (7 kultaa, 2 hopeaa, 6 pronssia)

5 MM-kultaa 1982, 1984, 1985, 1987, 1989

1 MM-kulta, lentomäki 1985

1 MM-kulta, nuoret 1981

1 MM-hopea 1987

1 MM-hopea, lentomäki 1990

3 MM-pronssia 1982, 1985, 1989

3 MM-pronssia, lentomäki 1983, 1986, 1988

Yhteensä 20 arvokisamitalia 1981–1990.

11 kultaa, 3 hopeaa, 6 pronssia

MAAILMANCUP

4 maailmancupin kokonaisvoittoa 1983, 1985, 1986, 1988

1 maailmancupin kakkostila 1984

Yhteensä 46 osakilpailuvoittoa 1982–1989

KESKI-EUROOPAN MÄKIVIIKKO

2 Keski-Euroopan mäkiweekin kokonaisvoittoa

1982–83, 1987–88

SM-KISAT

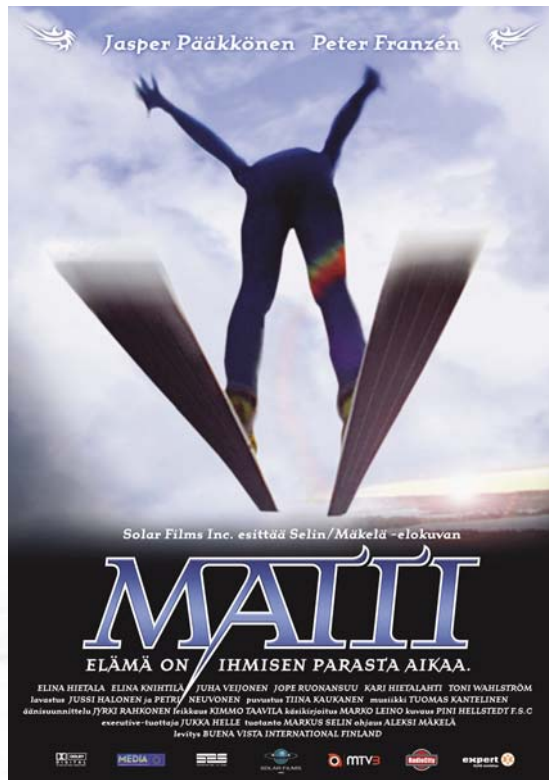
13 SM-kultaa

2 SM-hopeaa

7 SM-pronssia

Yhteensä 22 SM-mitalia 1981–1991

Vuoden Urheilija 1985 ja 1988

Musiikki

PÄÄKKÖNEN ESITTÄÄ, NYKÄNEN LAULAA

Ohjaaja tilasi kohtauksiin musiikkia Tuomas Kantelisel-
selta, joka äänitti orkesterisävellykset Pietarissa.
Jasper Pääkkösen esittämän Matin laulu on oikean
Matti Nykäsen laulua. Mukana on viisi Nykäsen
levyttämää kappaletta, joista kolme on sovitettu
uudelleen. Uusi on myös Timo Kotipellon versio
kappaleesta *Lennä Nykäsen Matti*, jonka Sleepy Sleep-
pers teki tunnetuksi. Alkuperäislaulu on Heikki Salo-
Lapsuuden sankarille ja se kertoo Juri Gagarinista.

LAULUJEN ESITTÄJÄT JA KAPPALEET

Matti Nykänen: Samaa nauhaa

Matti Nykänen: Kingi

Matti Nykänen: V-tyyli

Matti Nykänen: Pidä varas

Matti Nykänen: Yllätysten yö

Kotipelto: Lennä Nykäsen Matti

Hammer: On hetki

Sleepy Sleepers: Bodya, sporttia, tsemppistä

Havana Black: Long gone boy

Popeda: Kuuma kesä

Eppu Normaali: Poliisi pamputtaa

Stone: Escape

Europe: The Final Countdown

Rainbow: I Surrender

Popeda: Sukset

Peer Günt: Backseat

Tiivistetyt tuotantotiedot

Ohjaaja	ALEKSI MÄKELÄ
Tuottaja	MARKUS SELIN
Executive-tuottaja	JUKKA HELLE
Tuotantopäällikkö	SIRKKA RAUTIAINEN
Käsikirjoittaja	MARKO LEINO
Kuvaaja	PINI HELLSTEDT
Äänisuunnittelija	JYRKI RAHKONEN
Lavastajat	JUSSI HALONEN ja PETRI NEUVONEN
Puvustaja	TIINA KAUKANEN
Leikkaaja	KIMMO TAAVILA
Säveltäjä	TUOMAS KANTELINEN
Maskeeraaja	MARI VAALASRANTA
Apulaisohjaaja	JOUNI MUTANEN
Järjestäjä	KIMI SEPPÄNEN
Markkinointituottaja	JUSSI LEPISTÖ
Tiedotuspäällikkö	RAMPE TOIVONEN

Tuotantoyhtiö Solar Films Inc.

Kuvaukset 8.3.–1.4.2005 ja 4.7.–19.8.2005

Ensi-ilta 13.1.2006

Kopioita 75

Levittäjä Buena Vista International Finland

Rahoittava tv-yhtiö MTV3

Elokuvan kokonaiskustannukset 1,6 milj. euroa

Suomen elokuvasäätiön tuki 500 000 euroa

Tuotantoa on kehitetty myös EU:n mediaohjelman tuella.

35 mm / colour / 2.35:1 / dolby digital / 130 min.

Elokuvan lopputekstit osoitteessa Solarfilms.com

Näytökset tiedotusvälineille

HELSINKI

Torstai 22.12. klo 10.00 Maxim, haastattelut klo 12.15

Tiistai 3.1. klo 11.00 Maxim, haastattelut klo 13.15

OULU

Maanantai 2.1. klo 12.00 Star, haastattelut klo 14.15

LAHTI

Tiistai 3.1. klo 14.00 Kuvapalatsi, haastattelut klo 16.15

PORI

Keskiviikko 4.1. klo 12.00 Promenadi, haastattelut klo 14.15

RAUMA

Keskiviikko 4.1. klo 14.00 Iso-Hannu, haastattelut klo 16.15

TURKU

Torstai 5.1. klo 10.00 Kinopalatsi, haastattelut klo 12.15

MIKKELI

Maanantai 9.1. klo 11.15 Kinolinna, haastattelut klo 13.30

KUOPIO

Maanantai 9.1. klo 14.15 Maxim, haastattelut klo 16.30

JYVÄSKYLÄ

Tiistai 10.1. klo 12.45 Fantasia, haastattelut klo 15.00

TAMPERE

Keskiviikko 11.1. klo 12.45 Plevna, haastattelut klo 15.00

Tiedotusvälineiden edustajien ei tarvitse ilmoittautua näytöksiin ennakolta

LISÄTIEDOT JA TOIVOMUKSET

Rampe Toivonen
+358 400 485 970 tai
09 417 447 00 (Solar Films)
rampe.toivonen@solarfilms.com

LEVITTÄJÄ

Buena Vista International Finland
09 856 295 00 / Niko Kananen
tai Pekka Lehesmaa
niko.kananen@disney.com

TUOTANTO

Solar Films Inc.
Veneentekijäntie 20
00210 Helsinki

TUOTTAJA

Markus Selin
+358 400 470 332 tai
09 417 447 00 (Solar Films)
markus.selin@solarfilms.com

Elokuvan julkaisuvapaat kuvat ja
tekstit osoitteessa solarfilms.com

SOLAR FILMS
INC.

TULOSSA!
SELIN/MÄKELÄ-ELOKUVA VARES 2
ENSI-ILTA 12. TAMMIKUUTA 2007
EI LAPILLE!